

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΤΕΦΑ¹

"Ηθη Ἐπαρχιακά.

Δ'

Τό εὖ Πατρῶν ἀτμόπλοιον εἶχε καθυστερήσει, συνέπεσε δὲ ἡ ἄφιξις του μὲ τὴν ἐκ Κερκύρας περὶ τὴν δεῖλην. Τὸ Ταχυδρομεῖον, ἔχον τόσους συγγρόνως φακέλλους πρὸς διαλογήν, ἔμενεν ἀπὸ πολλῆς ὥρας κλεισμένον, ὃ δὲ ἀριθμὸς τῶν περιμενόντων ἔξω ἐγίνετο ὅλος μεγαλήτερος.

"Ητο μικρὸς ἴσογειος οἰκίσκος παρὰ τὴν θάλασσαν, μία πτέρυξ τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ χρησιμεύοντος ὡς Δημαρχία συγγρόνως καὶ Ἀστυνομία, φρουρούμενος ὑπό τινων δενδρυλλίων, τῶν ὁποίων αἱ κορυφαὶ ἔφθανον μέγιρι τῆς στέγης, μὲ παράθυρα σιδηρόρρραθδα, μ' ἔνα φανὸν πετρελαῖου κρεμάμενον διὰ σιδηροῦ βρυχίονος πρὸ τῆς μεγάλης ἀψιδωτῆς θύρας τοῦ προδόμου. "Ηδη κατήρχετο τὸ σκότος καὶ τὰ οἰκοδομήματα τὰ πέριξ τῆς μεγάλης πλατείας, ἐφ' ἣς ἡ πρόσοψις, ἀνέκυπτον μέσω τῶν δένδρων ὡς ὅγκος μελκνοὶ μὲ ὅρια συγκεχυμένα, ἐφ' ᾧ ἔλαχπον τῇδε κακεῖσε ὅπαι φωτειναῖ. Ἡ θάλασσα ἔξαπέστελλε τὸν θόρυβον τῶν κυμάτων τῆς καὶ ἐραίνοντο μόλις ἐκείθεν οἱ μαῦροι ιστοὶ τῶν πλοίων, τῶν δεδεμένων ἀτραχῶς ἀπὸ τῆς ξηρᾶς, διαγράφοντες τόξα μὲ τὰς ὑψηλάς των ἄκρας ἐκ τοῦ σάλου τοῦ ὑγροῦ αὐτῶν ἐδίχθους. 'Ο ἀήρ ἐπνεει μανιώδης τὰ δὲ πυκνὰ νέρη τὰ ἀλληλοδιωκόμενα ἀνὰ τὸν οὐρανὸν ἔξεσπων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς βρογὴν στιγμαίαν ἀλλ' ὄρμητικάν, παρασυρμένην ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ τύπτουσαν ὡς διὰ μαστιγίου τὰ πρόσωπα καὶ κροτοῦσαν ἐπὶ τῶν λιθοστρώτων ἢ ἐπὶ τῶν εὐρέων τελμάτων τῆς ὁδοῦ. Οἱ ἀνθρώποι, ἔξι ὅλων τῶν διευθύνσεων ἐρχόμενοι, μὲ κουριώμενά ἐπανωφέροια καὶ ἀνύψωμένα περιτραχήλια, ἐκράτουν ὑπὲρ τὰς κεραχάλας μετὰ κόπου τὰ ἐκφεύγοντα ἀλεξιθρόγια, ἐσπεύδον δὲ πατῶντες ὑπεράνω τῶν τελμάτων ἀλλὰ μὴ ἀποφέύγοντες τὴν ἵλιν καὶ κατέρευγον ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ Ταχυδρομείου. Οἱ πλεῖστοι ἦσαν ἔμποροι, ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται: ἐμπορικῶν, τρέγοντες ν' ἀρπάζουν μὲ ἀνυπομονησίαν συμφέροντος τὰ γράμματά των ἢ κλητῆρες δημοσίων Καταστημάτων, παραληπται τῆς ἐπισήμου ἀλληλογραφίας, μεταξὺ δὲ αὐτῶν διεκρίνοντο καὶ πολλοὶ ἰδιώται, περιμένοντες αὐτοὶ μᾶλλον μὲ στοργῆς ἐνδιαφέρον εἰδήσεις παρὰ ποιητῶν. 'Ο μικρὸς πλακόστρωτος πρόδομος, ἐφ' οὐ θὰ ἡγούγοντο μετ' ὅλιγον αἱ δύο θυρίδες τῆς διανοῆς ἥτο ἡδη κατάμεστος καὶ τὸ εὐρὺ φύλλον τῆς θύρας ἡμίκλειστον ὡς ἀσπίς κατὰ τῆς βρογῆς καὶ τοῦ ἀνέμου. 'Ολίγαι: ἀκτῖνες φανῶν ἐρυθρωπαῖ, ὀλισθαίνουσαι: ἔξωθεν, διὰ τοῦ θολοῦ ὑαλώματος τοῦ ἐπιστέφοντος τὴν θύραν, ἐσγημάτιζον ἐκεὶ μέσα ἐν ἡμίφως ἀμφιθεολογον. Τοῦ ὑποκάθου θορύβου τῆς λύστης τῶν στοιχείων, ἀντηγοῦντος μακρόθεν καὶ τοῦ βόρυθου τῶν γελώτων καὶ τῶν ὄμιλοι ὑπερ-

σχυεν ὁ κρότος τῶν ταχυδρομικῶν σφραγίδων, καταφερομένων ἀπὸ μέσα μεθ' ὄρμης καὶ ταχύτητος: διὰ τῶν ρωγμῶν δὲ τῶν θυρίδων καὶ τῶν θυρῶν ἀνέλαμπεν ἐν τῷ σκότει τὸ ζωηρὸν φῶς, ὑπὸ τὸ ὅποιον ἐτελεῖτο ἡ πυρετώδης ἐργασία τῆς διαλογῆς. Καὶ περιέμενον ἔξω μετ' ἀνυπομονησίας αὔξουσις ὅλος καὶ δυσκόλως καταστελλούμενος, δυστηρεστημένοι κάπως διὰ τὴν βραδύτητα καὶ κρούοντες ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν διὰ τῶν ραθδίων ἢ τῶν δακτύλων τὴν θύραν, χωρὶς ὅμως νὰ λαμβάνουν καμπίαν ἀπάντησιν.

"Ητο ἐκεὶ ὁ σταθμὸς τῆς μετὰ τοῦ λοιποῦ κόσμου συγκοινωνίας τῆς μικρᾶς αὐτῆς τριγωνικῆς γῆς, τῆς ἐρριμένης ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπεράντου πελάγους. 'Η ἐπαρχία πρὸς τὴν πρωτεύουσαν, ἡ νῆσος πρὸς τὴν ἡπειρον, ἡ ἀνατολὴ πρὸς τὴν δύσιν, ὁ παλαιὸς κόσμος πρὸς τὸν νέον, συνέδεοντο διὰ τῆς μικρᾶς ἐκείνης θαυματοποιοῦ θυρίδος, ἥτις ἀνοιγμένη μετ' ὅλιγον ἐπὶ τοῦ διαφράγματος φωτεινή, θὰ ἐπλαισίου μίαν κεφαλὴν καὶ δύο χειρας διανεμούσας δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πρὸς τὸ μικρὸν διψαλέον πλήθος, λόγους γραπτοὺς ἀπὸ τῶν περάτων τῆς οἰκουμένης. Καὶ αἱ μυριόγλωσσοι αὐταὶ φωναί, αἱ ἀντηγοῦσαι εἰς τὰς διανοίας καὶ εἰς τὰ στήθη, θάπεέαινον τὰ σπουδαιότερα κίνητρα, ἀμεσαὶ ἡ ἔμμεσα, ὅλης τῆς δράσεως τῆς μελλούσης καὶ τῆς προδόου. 'Η ἥχοι τῆς πνευματικῆς συναυλίας τοῦ κόσμου ἀπὸ τοῦ μικροῦ αὐτοῦ κέντρου, ἀπὸ τοῦ παραθαλασσού οἰκίσκου, ἐξεχύνοντο ἀνὰ τὴν νῆσον πάσσαν. 'Αν κατεδαφίζετο αἴφνης καὶ ἀν ἀπεκόπτοντο τὰύρατα νῆματα, τὰ συνδέοντα αὐτὸν μετὰ τῆς καρδίας καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ παγκοσμίου ὄργανισμοῦ, ἀλλοίμονον εἰς τὴν μικρὰν τριγωνικὴν γῆν, τὴν ἐρριμένην ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπεράντου πελάγους!

"Ησαν γνωστοὶ καὶ φίλοι πρὸς ἀλλήλους οἱ περισσότεροι, ὅπως συμβαίνει εἰς τοὺς μικροὺς τόπους, οἱ περιμένοντες. Καθὼς δὲ τοὺς εἶχε συστήξει ἐντὸς τοῦ στενοῦ προδόμου ὁ ἀχρεῖος καιρὸς καὶ παρετείνετο ἡ ἀναμονή, ἡρχίσαν νὰ ζητοῦν ψυχαγωγίαν εἰς λόγους, εἰς γέλωτας καὶ εἰς μικρὰς ἀστειότητας. Καὶ ἀπετέθησαν πολλαὶ ὄμηρέλλαι: ἀποστάζουσαι παρὰ τὰς γωνίας τῶν θυρῶν καὶ ἔζηχτοσαν αἱ καπνοθήκαι καὶ ἡρχίσαν νὰ στρέφωνται σιγάρα, ἀναφέντα ὅλα, τὸ ἐν διὰ τοῦ ἀλλοῦ, ἔξι ἔνος μόνου πυρείου κηρίνου, τὸ ὅποιον ἔτιψεν εἰς κύριος προγάστωρ μὲ γυαλιά, πολὺ σοβαρός καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα. Τὸ κέντρον τῆς συνομιλίας ἥτο εἰς ἐμπορούπαλληλος, νέος δεκαεπτά ἔως δεκαοκτώ ἐτῶν, παχὺς φοβερός, ἀλλὰ πολὺ εὐκίνητος καὶ ζωηρός καὶ λάλος, ἀπὸ τοῦ θυλακίου τοῦ ὅποιου προέκυπτεν αἰωνίως ἡ χαρτοθήκη του πλήρης, φουσκωμένη, καὶ μία μολυβδίς, μὲ μύτην ἀψογον πάντοτε ὀζυτάτην. Εἶχε θάρρος μὲ ὅλον τὸν κόσμον καὶ ἀπετείνετο πρὸς ὅλους ἐρωτῶν, ἀπαντῶν, ἀστειεύσμενος, μὲ σγήματα. 'Εννοεῖται ὅτι ἐπειδὴ μετ' ὅλιγας ἡμέρας θὰ ἐνηργοῦντο αἱ ἐκλογαῖ, τὸ θέμα ἥτο ἀπὸ πολλῆς ὥρας κομματικόν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐλαφρότερον τύπον ἐννοεῖται, ὅπει πάθους καὶ μὲ γέλωτα ἔχθισμον, διότι οἱ μεσημβρινοὶ ὅταν εἰνε

πουθενά συνηνωμένοι: ή θὰ χαριεντίζωνται καὶ θὰ γελοῦν ώς ἄγγελοι, ή θὰ ιδρίζωνται καὶ θέλληλοτρώγωνται ώς θηρία. "Ηρεμος καὶ ἐσκεμμένη συζήτησις ἀνθρώπων λογικῶν εἶνε πρᾶγμα πολὺ σπάνιον ἀν δχ: ἄγνωστον εἰς τὰ μέρη τὰ φλογιζόμενα ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

"Τὴ Δευτέρα τὰ λέμε, τὴ Δευτέρα" ἔλεγεν ὁ παχὺς νέος, ἀπαντῶν εἰς ὑπαινιγμούς ἐνὸς λούθη περὶ ἐνεργειῶν παρανόμων «ἢ καλλίτερα, τὴν Κυριακὴν τὰ μεσάνυχτα. Ἔτοι ἀκούσῃς μπούμ βάρει κανόνα καὶ τὸ καμπαναρεῖο τῶν Ἅγιων Πάντων νὰ σημαίνῃ, τότενες νῦρθης νὰ μου πῆς γιὰ ἐπέμβασες καὶ παρανομίες.

— Καὶ ἀδὲ λέω ἐγὼ πῶς δὲν θὰ την πάρετε: Θά την πάρετε ὅπως πάντα σας. Νάγκαμε καὶ μεῖς τὴν Ἐξουσία...

— Τὴν εἴχατε, μάτια μου, τὴν εἴχατε καὶ εἴδαμε τὶ ἐκάμπατε.

— Πότε:

— Ἐπρόπερσυ, ψυχοῦλά μου.

— Τί γιὰ δέκα μέρες; Ὡ! ητζόρια!

— Δέκα μῆνες μὲ συμπάθειο.

— Δέκα μῆνες, ἔστω, ποῦ ἔκατσε ὁ Κουμουνδούρος στὰ πράμψατα!

— Τί με γνοιάζεις ἐμένανε, ἃς ηθελει κάτση. Μήπως τὴν ἡμέρα τε' ἐκλογῆς δὲν εἴχατε τὴν Ἐξουσία.

— Μωρὲ μοῦτρα! Καὶ τί ηθελεις παναπῆ; Νὰ βάλουμε μπαγιούνέτα ἵν κάνα καὶ νὰ σας ποῦμε ὅπισω; Ἔτοι γιαμὰ πέρνουν ἐκλογές;

— Μὰ ντούνκουε, δὲν καταλαβαίνω τι ηθέλατε! Εἴμαστε, μωρέ, σὰν τὰ μερμήγκια...

— Ναὶ σὰν τὰ μερμήγκια! Βάλε μας καὶ μᾶς τέσσαρα χρόνια στὴν Ἐξουσία καὶ βλέπετε.

— "Ἄσε πρῶτα νᾶθηρ ὁ ἡλίος ἀπὸ τὸ Κάστρο!"

— Οὔουουου! ἀνέκραξε, μὲ μεγάλην φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν γελώτων κύριος τις ξανθός καὶ πολὺ κοντὸς ἐμπορομεσίτης, λαμπέανων πολὺ ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰ πολιτικά. «Γιὰ τὸνομα τοῦ Θεοῦ ἔστε ἐφτούνες τὴν κουβέντες, γιατὶ δὲν μπορῶ ἄλλο. Τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια, τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια, κοντεύει νὰ κλουθίσῃ καὶ τὸ κεφάλι μου.

— Πές πῶς ἐκλούθιανε, Πανάγο μου! εἶπεν ὑποδάκνων τὸν μύστακα ἀστείος τις ἐκ τῶν παρόντων. 'Ο ἐμπορομεσίτης προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσεν, ἀλλ' ἡ φόρα του ἀμέσως ἐκόπη καὶ ἐξηκολούθησεν εἰς χαμηλότερον τόνον:

«Ἀλήθεια μὰ τὸ Θέο. Πέστε καὶ τίποτοι: ἄλλο νᾶλεγράρουμε. Δὲν ἔχειθήκατε τὰ πολιτικὰ ποῦ τάκουμε ἔνα μῆνα τόρα νύχτα-μέρα;... Τί καιρὸς εἶνε ἐτούτος σήμερα: 'Εσύ, Σταθουλόπο, ποῦ πηγαίνεις ὅξω συγγά, πές μας θάχουμε καλὴ σταφίδα ἐφέτο;»

'Ο πρός ὃν ἀπετάθη, γάριν ἀλλαγῆς δῆθεν ὄμιλιας, ἥτο εἰς βλάξ περίφημος, μὲ ζωώδεις ὕφος, ἀκουμβῶν ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ Ταχυδρομείου, ἀπὸ πολλῆς ὥρας ἄφωνος καὶ ἀγέλαστος. 'Η ἀπρόσποτος ἐρωτησις τὸν κατέπληκτε, μετ' ὀλίγα δὲ λεπτὰ γενικῆς ἡσυχίας κατωρθώσεις νὰ ἐκστομίσῃ ἐν «Δὲν ηξέρω» λαρυγγῶδες, χασματῶδες, μὲ ψιλήν βραχιγήν φωνήν. 'Η ἀπάντησις ἐκίνησε τὸν γέλωτα καὶ

ὁ ὄμιλος ἔξεσπασεν εἰς μεγαλόφωνον «οὔρρα!» ἐν ὃ νέοι τινὲς ἐκ τῶν ζωηροτέρων, ἀφορμὴν ζητοῦντες, ἤρχισαν νὰ συνωστίζωνται, νάλληλαθηνταὶ, συγκρουόμενοι δῆθεν κατὰ λάθος καὶ πίπτοντες ἐπὶ τοῦ Σταθουλόπου:

«"Ω! .. ὥ! .. ὥ! .."»

Ἐκεῖνος ἐπρόβαλλε τὰς γειρας ἐκάπτοτε καὶ ἔλεγε:

«Κάτσετε, κάτσετε γιαμά!»

Οι ἄλλοι ἔξεκαρδίζοντο ἀπὸ τὰ γέλια. 'Η εὐθυμία δὲν ἤργησε νὰ κατακτήσῃ τὸν μικρὸν ὄμιλον, συνασπισθέντα ἀμέσως εἰς τεράνη συμμαχίαν ἐναντίον τοῦ Σταθουλόπου, ὁ ὥποιος ἐπλήρων τὰ ἔξοδα. Τὸ ἐλάχιστόν του κίνημα, πᾶσα του λέξις ἐσχολιάζετο, παραδεῖτο καὶ ἐπροκάλει γείμαρρον γελώτων καὶ ἀνακραυγῶν. 'Ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ προγάστορος ἐκείνου κυρίου τοῦ σοθαροῦ ἰχνογραφεῖτο μειδίαμα διαρκὲς φωτιζόμενον ὑπὸ τοῦ σιγαρού του. Τὰ κομματικὰ ἐλησμονήθησαν, ωστε δὲν ὑπῆρχε πλέον κίνδυνος νὰ κλουθίσῃ τὸ κεφάλι τοῦ Πανάγου, ἐπὶ πολλὴν δὲ ὥραν οἱ ὑπάλληλοι μέσα ἀφέθησαν ἥσυχοι νὰ καταφέρουν τὰς ταχυδρομικὰς σφραγίδας μετὰ ταχύτητος καὶ ὄρμης. 'Ἐκτὸς τοῦ βλακός, ἔμενον σοθαροὶ εἰς μίαν γωνίαν παράμερα καὶ δύο-τρεῖς λόγιοι: ἐπαρχιώται, ἐκ τῶν παλαιῶν, συνομιλοῦντες σιγὰ περὶ τῶν ἔργων των καὶ φιλοφρονούμενοι ἀμοιβαίως, ἄλλα πράγματι ὑποθέλεπομενοί καὶ βισσοδομούμενοί ως οἱ ἀσπονδότεροι ἐχθροί. Διότι: ἡ μικρόνους φιλοδοξία ζητεῖ νὰ ἐπιτύχη πολὺ μᾶλλον διὰ τοῦ καταβιβασμοῦ τοῦ ἀντιπάλου ἢ διὰ τῆς ἀνυψώσεως ἑαυτῆς.

Ἐξαίφνης ἡνίκηθη ἡ ἔξωθυρα καὶ εἰσέβαλεν ὁ Τόνης Τοκαδέλος.

«Η σιγμὴ ἦτο κατάλληλος δι': ἐνθουσιώδη ὑποδοχήν. Η ανταχόθεν ἀντήγησαν τὰ φιλόφρονα καλῶστον! καλῶστον!

«Καλ' ἐπίδειξ! κάνετε;» ἡρώτησεν ὁ νέος μὲ μειδίαμα, κτυπῶν τὰ βρεγμένα του ὑποδήματα ἐπὶ τοῦ πλακοστρώτου. «Ἀκουα τὰ οὔρρα καὶ δὲν ἤξερα ἀπὸ ποῦ είνε.

— Απὸ δῶ είνε. Φωνάζουμε ζήτω ὁ Τοκαδέλος» εἶπεν ὁ ἐμπορομεσίτης πλησιάζων καὶ ἐπιθέτων τὴν γειρα φιλίων ἐπὶ τοῦ ϕάμου τοῦ νέου.

— Εὐχαριστῶ, σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ ἀπ' ὄνομά του.

— Βρέχεις ὅξω σιόρ κόντε;» ἡρώτησε μὲν πατιδικὸν ἐρωτηματικὸν αὐθαδες ἀπλοίκος τις λούθης.

— "Επαψε μὰ φυσάει. Γαρμπῆς δυνατός.

— Καὶ πῶς; δὲν πέρνεις μὲ τέτοιον καιρὸν τὸ πλατό σου;» εἶπεν ὁ ἴδιος ἀνθρωπος εἰς τὸν ἴδιον τόνον, ίκανὸς νὰ φαρέσῃ τὸν πολύθυρον αὐτοῦ τρίβωνα καὶ τὸν Πούλιον.

— "Α, μπά, δὲν κρύων. Ξέρεις γόντρο ποῦ ἔχουν ἐτούτα τὰ φούχα;

— Ο αὐθάδης ἀνθρωπος ἔψαυσε διὰ τῶν δακτύλων τὸ σακάκι τοῦ νέου, ἔξερράγη δ' ἀμέσως εἰς ἐπιφραγμάτα μεγάλου θαυμασμοῦ:

— "Ού χόντρο! ναί.. πιάσε δῶ, Κωσταντῆ."

— Επικάσε καὶ ὁ Κωσταντῆς καὶ μετ' αὐτὸν ὅλοι: οἵσοι εύρισκοντο πλησίον, ἐπαινοῦντες μιὰς φωνῆς τὸ ἔνδυμα καὶ ἐρωτῶντες μετ' ἐνδιαφέροντος περὶ τῆς

τιμῆς καὶ τοῦ ράπτου. Ἡτο καὶ τοῦτο ἐν εἰδός φύλοφρονήματος, τὸ ὄποιον δὲν ἀπηξίωσαν, μᾶλιστα οἱ παρατυχόντες μηλιανοί, νὰ ἐπιδαψιλεύσουν εἰς τὸν οὐρῶν τοῦ ὑποψηφίου.

«Θάργηση ἀκόμα νάνοιξη!» ἡρώτησε μετ' ὅλιγον ὁ Τόνης, ἔξαγαγών τὸ ὠρολόγιόν του, τὸ ὄποιον ἡστραψεν ὑπὸ τὴν ἀκτίνα τοῦ φανοῦ.

«Ἡρθανε καὶ τὰ δύο βαπόρα ἀντάμα, γι' αὐτὸ ἀργεῖ!» ἐσπευσε νάποκριθῇ ὁ ἐμπορομεσίτης· ἀλλ' ὁ μικρὸς ἐκεῖνος ἐμποροῦπαλληλος ἔκρινε καλλίτερον ἀντὶ ἀπαντήσεως νὰ καταφέρῃ τὸν γρόνθον του κατὰ τῆς θυρίδος. Τί διάβολο κάνουν τόσην ὥρα!.. Τὸ κίνημα του εὗρε μιμητὰς πολλοὺς καὶ μετὰ ζωρότητος ὄλοεν ἐπιτεινούμενης, ἥρχισαν νὰ κυποῦν διὰ τῶν γειρῶν καὶ τῶν ὄμβρελλῶν:

«Ἄνοιξε! ἄνοιξε! ἄνοιξε!»

Ἡ ἑσωθεν ἀδιαφορία ἐπηγένετο τὴν μανίαν των. Ἐν μέσῳ βροχῆς γελώτων τὰ κτυπήματα ἐπολυπλακισθέντο καὶ αἱ φωναὶ ἀντήχουν διάτοροι:

«Ἄνοιξε! ἄνοιξε! ἄνοιξε!»

‘Αλλ’ ἀντὶ νάνοιξη ἡ θυρίδα ἥρχισεν ἡ θύρα καὶ ἐπεφάνη εἰς κλητήρα ἀστυνομικός, ὁ ὄποιος βηματίζων ὑπὸ τὸ περίστυλον τῆς Ἀστυνομίας εἶχεν ἀκούσει τὴν ταραχὴν καὶ ἐσπευσε νὰ ἰδῃ τὶ συμβαίνει. Ἡ ἐμφάνισις του ἐπροκάλεσε σιγήν:

«Ορές τί ἐπάθατε ἐφτοῦ μέσα;» ἡρώτησε μὲ προφορὰν χωρικήν.

«Κλείσε τὴν πόρτα καὶ φυσάει, Χριστιανέ μου!» ἀπήντησε ὁ Πανάγος. Ὁ ἐμποροῦπαλληλος ἔδωκε τὸ σύνθημα νέας ἀνακραυγῆς:

«Ε, ἔ, ἔ, οὐρρακακα!»

‘Ο κλητήρα, ὁ ὄποιος εἶδεν ὅτι ἐκινδύνευε νὰ γελοιοποιηθῇ ὑπὸ τῶν μηλιανῶν, ἀλλ’ οὔτε ἔβλεπε καὶ κανένα λούθην τοῦ χεριοῦ του νὰ τὸν συλλάβῃ ἐν ἀνάγκῃ ὡς ταραξίαν, ἥνοιξε τοὺς πέντε δακτύλους κατὰ τοῦ εὐθύμου ὄμβίου καὶ ἀπῆλθε χωρὶς νὰ εἴπῃ ὅλην λέξιν, μὲ ἀπορίαν μᾶλλον παρὰ μὲ θυμόν. Τὸν προέπεμψε καταγίς ἀνακραυγῶν. Μετὰ τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ἐπανήρχισαν σφροδότεραι· αἱ ἔφοδοι κατὰ τῶν θυρίδων, ἐν φιλοτελείᾳ τῶν τόσων γρόνθων ἔτρωγεν ἀπὸ κανένα κατὰ λάθος καὶ ὁ Σταθουλόπος. Ἐπὶ τέλους ὁ ἐπιστάτης, εἰς τὸν ὄποιον δὲν ἥρεσαν διόλου αὐταὶ αἱ ἀστειότητες, ἔχασε τὴν ὑπομονήν, ἥνοιξε μίαν θυρίδα μὲ ὄρμὴν θυμοῦ καὶ ἐπρόβαλε τὴν δαστριχὰ προτομήν του, τὴν κατάλευκον. Ἡτο ἔνας γέρως παράξενος, ὅλως φωνές:

«Μπράβο! μπράβο! μπράβο!» τῷ ἐφώναξαν.

«Τὸν κακό σας τὸν καιρό, γαϊδούρια!» ἐκράγασεν ὁ γέρων. «Νὰ πάτε νὰ γτυπάτε στὰ σπίτια σας.

— ‘Ο Σταθουλόπος τὰ κάνει οὐλα» εἶπε κάποιος.

«Ἐντονε! Ἐντονε! ἐφτός, ὁ Σταθουλόπος» ἐφώναξαν οἱ ὄλλοι· ἐν ἀλαλαγμῷ. ‘Ο ἐπιστάτης ἐστράφη πρὸς τὸν ὑποδεικνυόμενον καὶ τὸν ἤτενισε μὲ ἀπειλητικὸν βλέμμα, ὡς ἐὰν ἐπίστευτε πράγματι· ὅτι ὅλος ἐκεῖνος ὁ θόρυβος ἥτο ἔργον τῶν γειρῶν καὶ τῶν πνευμόνων τοῦ βλακός.

«Ἀν εἴσαι τὸ σκαρὶ τοὴν συφορᾶς!» τῷ εἶπε.

«Καὶ τοῦ λόγου σου κόντρα μου γιαμά;» διεμαρτυρήθη ἐκεῖνος μὲ τὴν βραχνήν του φωνήν. Τὸ ντουέτο αὐτὸ ἐκορύφωσε τὴν ἀλαρότητα.

«Ἐγώ κανένα γράμμα, σιδήρη Νικολάκην;» ἡρώτησε τότε μὲ πολλὴν εὐγένειαν ὁ προγάστωρ κύριος, νομίσας ὅτι ἥρχιζεν ἡ διανομή.

«Δὲν είναι ώρα ἀκόμα!» ἀπήντησεν αὐστηρῶς ὁ Ἐπιστάτης· «καὶ νὰ μας ἀφήσετε νὰ κάμουμε τὴ δουλειά μας.» Αν ἔθαρεθήκατε κοπιάστε στὸ καλό καὶ ἐρχόσαστε αὐριο τὴν αὐγήν. Μπα!»

Καὶ ἔκλεισε παταγωδῶς τὴν θυρίδα. Ἡ ἐρυθρὰ λάμψις, ἡ ὅποια ἐξέβαλεν ἐκεῖθεν καὶ ἐφώτισε πρὸς στιγμὴν τὸν μελανὸν ὄμβιλον, ἀπεσθέσθη. Οἱ ἀνθρώποι ἀπέμειναν πάλιν σκοτεινοί, ἀλλὰ χωρὶς νὰ χάσουν τὴν φαιδρότητά των καὶ ἡ ἀναμονὴ ἐπανελήφθη ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς δρους τῶν κραυγῶν, τῶν γελώτων, τῶν ἀστειοτήτων. Ἀλλὰ καὶ οὕτως παρετείνετο ὑπὲρ τὸ δέον καὶ μερικοὶ ἥρχισαν ναυνυπομονοῦν καὶ νὰ φεύγουν. Τότε εἰς τῶν ταπεινοτάτων θεραπόντων ἐπλησίασε τὸν Τόνην καὶ τῷ εἶπεν:

«Αν ἔχεις δουλειὰ κόπιασε καὶ ἔγω πέρων ὅ, τι ἔχεις καὶ τὸ φέρνω δελέγκου στὸ ἀρχοντικό ἢ στὸ Γραφεῖο, σπουδαίο ποῦ μη πῆγις.

— Εὐχαριστώ πολύ, θὰ περιμένων» ἀπήντησεν ὁ Τόνης.

«Ἀστονε! ἀστονε!» ἐφώναξε τότες ὁ μεσίτης. «Δέν τονε βλέπεις ποῦ ἥλθε σήμερα ὁ Ἰδιος... μὲ τέτοιον καιρό; Φαινόμενο ἔκτακτο καὶ κάτι σπουδαίο θὰ περιμένῃ νὰ λάθη...»

— “Οχι, καίμενε, δούλειά καὶ δὲν εἶγα κανένα ἄλλονε νὰ στείλω. Καὶ ζέρεις, τὰ ἐμπορικὰ γράμματα...

— Καλὲ ἀστα ἐφτοῦνα κόντε μου, καὶ δὲ θά μας περσουαντέρης πῶς σὲ γνοιάζῃ τόρα ἐσένανε γιὰ τὰ ἐμπορικὰ γράμματα... Ποιος τὸ ζέρει ἀπό τι κυρί περιμένεις γράμμα...

— ‘Από ποῦ;

— Ξέρω γω; ἀπὸ τὴν Πάτρα.

— ‘Απὸ τὴν Πάτρα ἐγώ λείπω τώρα ἔνα χρόνο... Σήμερα θά μου ἔγραψε αὐτὴν κυρά; ...

— “Αστα! ”Αστα! ..»

‘Επὶ τέλους ὁ κρότος τῶν σφραγίδων ἐσίγησεν, ἥνοιχθησαν αἱ θυρίδες καὶ ἥρχισεν ἡ διανομή. ‘Ο πρόδομος ἐφωτίσθη. ‘Ο συνωστισμὸς καὶ ἡ ταραχὴ μεγάλη, ἀναλόγως τοῦ μικροῦ πλήθους. Οἱ ἀνθρώποι, οἱ ὄποιοι εἶρον τὴν ὑπομονὴν νὰ περιμένουν μίαν ὄλοκληρην ὥραν, τὴν ἔχασαν διὰ πέντε λεπτὰ ἀκόμη. Συνεθλίθεοντα παρὰ τὰς θυρίδας εἰς μάζαν συμπαγῆ, ἀνύψους καὶ ἐξέτειναν τὰς γειρῶν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν ἄλλων, παρθετρύνον μὲ ποικιλάς φωνάς καὶ περιέργους τόνους:

«Γιάννη, τὰ δικά μου, νὰ ζῆς!

— Δὲν ἔχεις!

— Μὰ γιὰ κύτταξε!

— Δὲν ἔχεις σου εἴπα.